

**N Landmeters A09
MH/BL/LC**

Brussel, 29.09 2005

A D V I E S

over

**DE DIPLOMA'S DIE IN AANMERKING MOETEN WORDEN GENOMEN VOOR
DE TOEPASSING VAN DE WET VAN 11 MEI 2003 TOT BESCHERMING VAN DE
TITEL EN VAN HET BEROEP VAN LANDMETER-EXPERT**

Sinds de inwerkingtreding van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert en van de wet van 11 mei 2003 tot oprichting van federale raden van landmeters-experten zijn er moeilijkheden opgedoken betreffende de toepassing van artikel 2, 1°, d) van de wet tot bescherming van bovenvermelde titel.

Reeds bij het onderzoek van het ontwerp van die wet had de Hoge Raad duidelijk de aandacht van de regering gevestigd op de problemen die deze alinea ging veroorzaken en had hij gevraagd dat deze ofwel fundamenteel herschreven, ofwel eenvoudigweg geschrapt zou worden.¹

De Hoge Raad werd op dat punt niet gevolgd en heel wat moeilijkheden doken op. De Hoge Raad bracht in het kader van meerdere ingediende beroepen op vraag van de Minister van Middenstand en Landbouw op 14 juni 2005 een advies uit over de vergelijking en de gelijkwaardigheid van bepaalde diploma's met deze uit de wet.²

Bij het opstellen van dit advies bleek al snel dat de tekst van het beoogde artikel het risico liet voortbestaan op een sterke toename van het aantal procedures en beroepsprocedures bij zowel de beroepsinstanties (Federale Raden en Federale Raden van beroep) als de gerechtelijke instanties (Raad van State, Hof van Cassatie en rechtbanken).

Daarom brengt de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO, gebruik makend van zijn initiatiefrecht krachtens artikel 15 van de wetten betreffende de organisatie van de Middenstand gecoördineerd op 28 juni 1979, tijdens zijn algemene vergadering van 29 september 2005 éénparig volgend advies uit..

INLEIDENDE BEMERKINGEN : DE AANHANGIGMAKING BIJ DE HOGE RAAD EN HET GEVAAR VOOR MISBRUIK VAN DE PROCEDURES

Het advies van de Hoge Raad van 14 juni 2005 werd gevraagd ten gevolge van de sterke toename van het aantal individuele geschillen die voorliggen bij de Federale Raden van landmeters-experten.

Artikel 2, 1° e) en g) van de wet voorziet weliswaar het advies van de Hoge Raad in geval van uitbreiding van de lijst van de titels in bovenvermeld artikel 2 met andere diploma's. De vrees bestaat evenwel dat elk betwistbaar individueel geval tot een adviesvraag bij de Raad zal leiden teneinde na te gaan of de lijst van titels in de wet al dan niet moet aangevuld worden met een diploma of een combinatie van diploma's, eventueel aangevuld met een of andere specificatie. Het risico is groot de Hoge Raad te beschouwen als een derde beroepsinstantie na de beslissingen van de Federale Raden van landmeters-experten.

Deze procedure zou, indien ze zich vaker voordoet, op zijn minst ongebruikelijk zijn voor de Hoge Raad die geen administratieve rechtbank is. De vraag naar de oprichting van een technische cel, binnen of buiten de Hoge Raad, voor een grondig onderzoek en een grondige beoordeling in de drie Gemeenschappen van alle titels van diploma's en cursussen, hun studieomvang, hun relatieve waarde, de duurtijd van een eventuele stage of een vroegere ervaring, enz. zal zich dan ook stellen.

De Hoge Raad is trouwens van mening dat de Federale Raden van landmeters-experten die als administratieve rechtbanken optreden over een minimale appreciatiebevoegdheid mogen beschikken voor de individuele gevallen die aan hen worden voorgelegd zodat de totstandkoming en de opvolging van een eenvormige jurisprudentie mogelijk wordt.

¹ Advies van 31 mei 2002

² Advies van 14 juni 2005

Maar dit is slechts relevant indien de interpretatie van de lijst met titels vermeld in de wet ondubbelzinnig is.

Dit risico op misbruik van de procedure moet de wetgever nog meer aansporen om ondubbelzinnig de bewoordingen van de wet van 11 mei 2003 en meer bepaald artikel 2, 1°, d) te verduidelijken.

FRANS- EN NEDERLANDSTALIGE VERSIE VAN ARTIKEL 2, 1°, d) VAN DE WET VAN 11 MEI 2003 TOT BESCHERMING VAN DE TITEL EN VAN HET BEROEP VAN LANDMETER-EXPERT

De Hoge Raad stelt vast dat de sterke toename van het aantal geschillen voor de Federale Raden van landmeters-experten te maken heeft met de interpretatie van artikel 2, 1°, d) dat bepaalde graduaatsdiploma's opsomt. De meerderheid van de geschillen betreffen diploma's van de Vlaamse Gemeenschap.

Bovendien geven de drie gemeenschappen benamingen aan de graduaatsdiploma's die niet alleen niet exact overeenstemmen met de benamingen in bovenvermeld artikel 2 maar die ook onderling niet steeds overeenstemmen.

Na analyse blijkt dat het diploma van "gegradueerde landmeter-expert vastgoed" enkel bestaat in de Franse Gemeenschap maar dat het diploma van "gegradueerde bouwkunde en vastgoed, optie opmeten" enkel bestaat in de Vlaamse Gemeenschap als een tak van het graduaat in bouw.

De tekst van artikel 2, 1°, d) van de wet van 11 mei 2003 stemt dus omwille van de letterlijke vertaling niet overeen met de werkelijkheid en men zou er dus van moeten uitgegaan dat een diploma van "gradu  géomètre-expert immobilier" in de Franstalige versie een diploma van "gegradueerde bouwkunde en vastgoed, optie opmeten" in de Nederlandstalige versie moet zijn.

FEDERALE BEVOEGDHEDEN EN GEMEENSCHAPSBEVOEGDHEDEN

Krachtens in het bijzonder artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen is de federale wetgever als enige bevoegd om de bescherming van een beroepstitel en de uitoefeningsvoorwaarden van een beroep (met name de opsomming van de vereiste diploma's) te reglementeren. De gemeenschappen zijn bevoegd voor de organisatie van het onderwijs.

Zoals de Hoge Raad reeds vermeld heeft in zijn advies van 31 mei 2002 bleek tot kort geleden dat de geïntegreerde proef voor uitreiking van de titels van meetkundige-schatter van onroerende goederen georganiseerd wordt in de Franse Gemeenschap maar niet in de Vlaamse Gemeenschap. De gegradueerden uit de Vlaamse Gemeenschap bedoeld in artikel 2, 1°, d) van de wet van 11 mei 2003 beschikken dus niet over de mogelijkheid om die proef af te leggen en aldus te voldoen aan alle (federale) wetsvereisten.

Deze situatie die ook tijdens de voorbereidende werkzaamheden aan de kaak gesteld werd, schept een discriminatie die in strijd is met de artikels 10 en 11 van de Grondwet en het Arbitragehof heeft zich daarover uitgesproken in zijn arrest AH N° 19/2005 van 26 januari 2005³. Het Arbitragehof besluit daarin dat *"De bestreden bepaling moet dan ook noodzakelijkerwijze zo worden geïnterpreteerd dat het slagen voor de geïntegreerde proef enkel wordt vereist voor de gegradueerde "landmeter-expert vastgoed" in de Franse Gemeenschap - voor wie het slagen voor die proef een voorwaarde is voor het behalen van dat diploma - en niet voor de gegradueerde "bouwkunde en vastgoed, optie opmeten" in de Vlaamse Gemeenschap, voor wie een dergelijke proef niet wordt vereist voor het behalen van dat diploma."*

In zijn arrest nr. 88/95 van 21 december 1995 had het Arbitragehof nochtans reeds artikel 353, 1° tot 9° van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 vernietigd waarin een hele reeks koninklijke besluiten⁴ werden geschrapt en met name het koninklijk besluit van 19 mei 1936 dat het programma van het examen van meetkundige-schatter van onroerende goederen vaststelt. Het Arbitragehof was van mening dat enkel de federale overheid bevoegd is voor het vaststellen van de voorwaarden tot toegang tot het beroep en dat deze federale bevoegdheid met name de bevoegdheid inhoudt om regels te bepalen inzake de toegang tot bepaalde beroepen, algemene regels of bekwaamheidseisen te stellen in verband met de uitoefening van sommige beroepen en om bepaalde beroepstitels te beschermen. Subsidiair en in hetzelfde arrest wees het Hof erop dat de materie van de toegang tot het beroep van landmeter-expert vastgoed geen verband houdt met de materie van het onderwijs. Het Hof herinnerde ook aan zijn arrest nr. 81/94 van 1 december 1994 waarin het had gesteld dat een bepaling die de toegang tot het beroep van landmeter doet afhangen van het slagen voor een examen geen betrekking heeft op de materie van het onderwijs maar wel de toegang tot het beroep regelt.

³ A.H. nr. 19/2005, 26 januari 2005, <http://www.arbitrage.be> (31 januari 2005); B.S. 11 februari 2005, 4896 en <http://staatsblad.be> (26 februari 2005).

"Bescherming van de beroepstitel: Indien artikel 2, 1°, d) van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert zo zou moeten worden gelezen dat de beide categorieën van gegradueerden in elk geval de bedoelde geïntegreerde proef zouden moeten afleggen, proef die enkel wordt georganiseerd in het onderwijs van de Franse Gemeenschap, ook al hebben ze reeds voorafgaand in het voltijds hoger onderwijs georganiseerd in de Vlaamse Gemeenschap, een graduaat "bouwkunde en vastgoed, optie opmeten", behaald, zou hieruit moeten worden afgeleid dat de wetgever te dezen een discriminerend gebruik zou hebben gemaakt van de bevoegdheid die hem door artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is toegekend, zodat hij aldus de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zou hebben geschonden.

⁴ Dat (vernietigde) decreet stelde : "De bepalingen van de volgende besluiten, zoals tot op heden gewijzigd, worden opgeheven voor zover zij niet behoren tot de bevoegdheidssfeer van de federale overheid :

1° het koninklijk besluit van 18 mei 1936 - beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen;

2° het koninklijk besluit van 18 mei 1936 - wijzigingen aan de bepalingen betreffende het uitoefenen van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen;

3° het ministerieel besluit van 19 mei 1936 - meetkundige schatter - programma van het examen;

4° het koninklijk besluit van 22 november 1939 - regeling van het voeren van de titel en van het uitoefenen van het beroep van mijnmeter;

5° het ministerieel besluit van 4 december 1939 getroffen ter uitvoering van het koninklijk besluit d.d. 22 november 1939 tot regeling van het voeren van de titel en van het uitoefenen van het beroep van mijnmeter;

6° het besluit van de Regent van 25 oktober 1946 meetkundige-schatter van onroerende goederen - duur van de proeftijd;

7° het besluit van de Regent van 25 oktober 1946 meetkundige-schatter van onroerende goederen - vrijstelling van de schiftingsproef;

8° het besluit van de Regent van 10 januari 1947 meetkundige-schatter van onroerende goederen - splitsing van de eerste technische proef;

9° het besluit van de Regent van 16 juni 1947 - enige proef ten behoeve van zekere gediplomeerden ter verkrijging van het diploma van meetkundige-schatter van onroerende goederen."

Daaruit kan afgeleid worden dat de Vlaamse Gemeenschap het koninklijk besluit van 18 mei 1936 houdende wijzigingen aan de bepalingen betreffende het uitoefenen van het beroep van meetkundige-schatter van onroerende goederen, dat het slagen voor een examen voorziet en de toegangsvoorwaarden, het programma en de modaliteiten ervan bepaalt, niet mocht opheffen.

De Vlaamse Gemeenschap mocht zich met andere woorden niet de mogelijkheid ontzeggen om de geïntegreerde proef waarvan sprake in artikel 2, 1°, d) te organiseren.

Op 1 april 2005 vernietigde de Raad van State van zijn kant het besluit van de regering van de Franse Gemeenschap van 19 mei 1999 betreffende de bepalingen inzake het beroep van landmeter-vastgoedexpert (het zogeheten arrest "Ancion"). Dit besluit schafte voor de gegradueerden "landmeter-expert vastgoed" van de Franse Gemeenschap⁵ de verplichting af om bovenop hun diploma te slagen voor de geïntegreerde proef. Hierdoor stonden de gegradueerden van de Franse Gemeenschap weer op gelijke voet met hun collega's uit de Vlaamse Gemeenschap, namelijk door het ontbreken van de geïntegreerde proef in beide gemeenschappen.

De Franse Gemeenschap heeft evenwel in reactie op dat arrest van de Raad van State op 20 juli 2005 (B.S. 1.09.2005) een nieuw decreet genomen dat het diploma van landmeter-expert vastgoed organiseert zoals afgeleverd door de hoger onderwijsinstellingen van het korte type voor sociale promotie. Met dit decreet beoogt ze dus een afschaffing van elke aanvullende proef in de Franse Gemeenschap en de verwarring wordt daardoor enkel maar groter.

⁵ In zijn arrest nr. 142.753 tot vernietiging van een besluit van de regering van de Franse Gemeenschap betreffende de bepalingen inzake het beroep van landmeter-expert vastgoed, stelde de Raad van State in hoofdzaak het volgende : *{de Nederlandstalige tekst van dit arrest is nog niet beschikbaar bij de Raad van State}*

« Considérant, en ce qui concerne le respect des règles de répartition des compétences, que la Communauté française est compétente pour régler la matière de l'enseignement visée à l'article 127, § 1er, 2°, de la Constitution, mais non l'accès à la profession, compétence qui relève de l'autorité fédérale en vertu de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 5, 6°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles ; qu'à propos de la distinction à opérer entre une législation en matière d'enseignement, d'une part, et une réglementation de l'accès aux professions, d'autre part, la Cour d'arbitrage a jugé que « la façon dont s'acquiert un diplôme ou un grade académique constitue une matière d'enseignement. Subordonner l'accès à une profession à la détention de tel diplôme ou grade académique, c'est régler l'accès à la profession (arrêt n° 120/98 du 3 décembre 1998, *Moniteur belge*, 29 décembre 1998, 2ème éd., p. 41461, considérant B.1.3.) ; que la compétence réservée au législateur fédéral pour régler les conditions d'accès à une profession comprend notamment celle de pouvoir fixer des règles en matière d'accès à certaines professions, d'édicter des règles générales ou des exigences de capacités propres à l'exercice de certaines professions et de protéger certains titres professionnels ; que, pour sa part, la Communauté française a la possibilité d'organiser l'enseignement aboutissant à l'octroi d'un diplôme, diplôme permettant, le cas échéant aux conditions fixées par le pouvoir fédéral, l'exercice d'une profession ;

Considérant que l'arrêté attaqué a, en son article 1er, pour objet d'organiser une filière supplémentaire de délivrance du diplôme de géomètre-expert immobilier, ce qui est une matière ressortissant à la compétence des Communautés en matière d'enseignement ; que la circonstance que ce diplôme permette à son titulaire d'accéder, moyennant l'accomplissement des autres conditions fixées par l'arrêté royal du 18 janvier 1995, précité, ou la loi du 11 mai 2003, précitée, à la profession de géomètre-expert juré n'est pas de nature à transformer un diplôme délivré à la suite d'un parcours scolaire dans un établissement d'enseignement en un élément constitutif de la réglementation de l'accès à une profession pour lequel le pouvoir fédéral est seul compétent ; que l'absence de « filière » d'enseignement « classique » pour la spécialité « géomètre-expert immobilier » ne fait pas obstacle à ce qu'une Communauté organise pareil enseignement ; qu'en cela, la partie adverse est demeurée dans l'exercice de ses compétences constitutionnelles en matière d'enseignement ;

Considérant qu'en revanche, en prenant l'article 2 de l'arrêté attaqué, qui a pour objet de subordonner l'exercice de la profession de géomètre-expert immobilier notamment au fait d'être porteur du diplôme prévu par l'article 1er du même arrêté, la partie adverse empiète sur la compétence de l'Etat fédéral en matière d'accès à la profession ; »

De Hoge Raad stelt immers vast dat in tegenstelling tot de geest van de wet van 11 mei 2003 deze geïntegreerde proef in de Franse Gemeenschap geen aanvullende proef meer is die openstaat voor de houders van het diploma landmeter-expert vastgoed maar dat ze integraal deel uitmaakt van deze opleiding.

Die juridische verwickelingen tonen de complexiteit van het stelsel aan, namelijk dat de federale overheid de titels, diploma's, voorwaarden en hun niveau vaststelt en dat de gemeenschappen zijn die al dan niet het overeenstemmend onderwijs organiseren.

Zoals in zijn advies van 14 juni 2005 stelt de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO vast dat het de taak is van de gemeenschappen, die bevoegd zijn voor het onderwijs, om dit onderwijs volledig te organiseren zodat het ten volle beantwoordt aan de vereisten en de uitoefeningsvoorwaarden voor een beroep en/of de bescherming van een beroepstitel die met rechte door de federale overheid die daarvoor bevoegd is, worden vastgesteld.

In casu dreigt de opeenstapeling van slecht geïnterpreteerde en slecht gecoördineerde wetgeving te leiden tot uiterst ingewikkelde en zelfs onrechtvaardige situaties. Een grondig overleg tussen de verschillende overheden is dan ook meer dan wenselijk opdat de wetgeving ter bescherming van de titel en de beroepsactiviteit van landmeter-expert, waarop het beroep meer dan twintig jaar heeft gewacht, eindelijk onbetwistbaar zou worden.

VERGELIJKING VAN DE DIPLOMA'S - GEINTEGREERDE PROEF

De bewoordingen van de titels in artikel 2, 1° van de wet van 11 mei 2003 (B.S. 06.06.2003) tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert zijn exact dezelfde als die van artikel 4, § 1, 1° van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 (B.S. 07.03.1995) tot bescherming van de beroepstitel en de uitoefening van het beroep van gezworen landmeter-expert genomen in toepassing van de kaderwet van 1 maart 1976 tot reglementering van de beroepstitel en de uitoefening van de intellectuele dienstverlenende beroepen.

Het enige verschil is de toevoeging in de wet van bepaalde graduaatsdiploma's in artikel 2, 1°, d). Bij de uitwerking van het koninklijk besluit van 18 januari 1995 werd immers geen enkel graduaatsdiploma weerhouden vanuit het oogpunt het beroep van landmeter op het niveau te brengen van de universitaire diploma's van het lange type hetgeen verantwoord wordt door de equivalentie tussen de diploma's op Europees vlak⁶ en het belang van de gestelde beroepsdaden.⁷ Ter compensatie werden speciaal uitgebreide overgangsmaatregelen voorzien.

⁶ Terzake stelde de Hoge Raad in zijn advies van 14 juni 1995 : In het kader van de hervorming van het hoger onderwijs (universitair of ermee gelijkgesteld) voorgesteld door de Europese instanties bedraagt het diplomaniveau van Master 4 tot 5 jaar studie terwijl het diplomaniveau van Bachelor slechts 2 tot 3 jaar studie vereist.

In het kader van de uniformisering en de gelijkwaardigheid van de diploma's die op het niveau van de Europese Unie wordt uitgewerkt, dient vastgesteld te worden dat het diploma van landmeter op Europees niveau gemiddeld het baccalaureaat (= eindexamen hoger secundair onderwijs) + 4,2 jaar universitaire of gelijkgesteld onderwijs + 3,2 jaar stage vereist.

Wat de kwalificatie als landmeter betreft, moet men dus vaststellen dat de algemene tendens niet in de richting van de afbouw van het aantal studiejaren, of van een verlaging van het diplomaniveau gaat. Vooral omdat in heel wat landen van de Europese Unie, waaronder België, bepaalde beroepsactiviteiten van de landmeters (ondermeer de afpaling) van openbare orde zijn.

Market Report-Report about the market of surveying in Europe (july 2003)

Als voorbeeld : **DK** Bac + 5 (studie) **F** Bac + 5 (studie) + 2 (stage) **B** Bac + 4 (studie)

IR Bac + 4 (studie) **D** Bac + 4 (studie) + 2 (stage) **NL** Bac + 5 (studie)

L Bac +5 (studie) + 2 (stage)

⁷ In het kader van het STIPAD-programma (geïntegreerde verwerking van de databanken van de patrimoniumdocumentatie), meer bepaald inzake de delegaties van taken van openbare dienstverlening, zal de landmeter-expert die een afbakeningsplan opstelt of een plan dat bij een authentieke akte moet gevoegd worden een openbaar ambtenaar moeten zijn. In dat perspectief vereist het bekwaamheidsprofiel vastgelegd door de FOD Financiën een vormingsniveau van BAC+5.

Ook al is de vorming van landmeters-experten in het hoger onderwijs van het lange type nog voor verbetering vatbaar men kan het verschil tussen de graduaatsdiploma's (Bachelor) en de licenciaats- of ingenieurdiploma's (master) niet ontkennen. De algemene herstructurering van de programma's van het hoger onderwijs voert overigens het nieuw Europees bachelor/master-systeem in.

Het Arbitragehof meent in zijn arrest van 26 januari 2005 daarentegen dat niets in de voorbereidende werkzaamheden van de wet de bijkomende vereiste van de "geïntegreerde proef" rechtvaardigt want die berust noch op een analyse noch op een vergelijking tussen de respectieve inhoud van de door de gemeenschappen aangeboden opleidingen. Bovendien blijkt, volgens het Hof, nergens uit de wet zelf noch uit de voorbereidende werkzaamheden dat het begrip "geïntegreerde proef" zou wijzen op een speciale vereiste waaraan het door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd onderwijs in hetwelke die proef niet bestaat, niet zou voldoen. Meer algemeen voegt het Hof eraan toe dat volgens hem niet blijkt dat de wetgever zelf een "geïntegreerde proef" heeft willen organiseren als bijkomende voorwaarde voor de toegang tot het beroep van landmeter-expert.⁸

Daarom heeft het Arbitragehof geoordeeld dat de "geïntegreerde proef" waarvan sprake in artikel 2, 1°, d) van de wet van 11 mei 2003 verplicht is voor de gediplomeerden uit de Franse Gemeenschap en niet voor die uit de Vlaamse Gemeenschap.

De Hoge Raad vraagt zich dan ook af waarom het diploma van "gegradueerde bouwkunde en vastgoed, optie opmeten" op zich zou volstaan om te genieten van de toepassing van de wet terwijl dit van gegradueerde "landmeter-expert vastgoed" slechts in aanmerking zou worden genomen indien het aangevuld wordt met een bijkomende proef. In dit geval zou de ongegronde ongelijkheid tussen landmeters in de verschillende gemeenschappen, welke door het Arbitragehof terecht aan de kaak is gesteld, omgekeerd worden.⁹

De Hoge Raad meent dat het, met uitzondering van de overgangsmatregelen waarvan reeds ruim gebruik gemaakt werd in het koninklijk besluit van 18 januari 1995 en opnieuw in de huidige bovenvermelde wet van 11 mei 200, niet logisch is universitaire of gelijkaardige diploma's van het korte type (Bachelor) te beschouwen als volkomen overeenstemmend met die van het lange type (Master).

In de mate waarin men ook graduaatsdiploma's in aanmerking wou nemen (hetgeen nieuw was) en in de mate dat het onderwijs in de twee gemeenschappen aanzienlijke verschillen vertoonde, was het dus niet onlogisch deze te versterken met iets aanvullends (proef, opleiding, cursussen of stages) en dit zowel voor de diploma's uit de Franse als voor deze uit de Vlaamse gemeenschap. Vooral daar de huidige wet voor geen enkel van de betrokken diploma's ook zelfs maar een minimale stage voorziet en de situatie van de Belgische landmeters inzake hun opleidingsniveau dreigt te lijden onder de vergelijking met deze in het merendeel van de lidstaten van de Europese Unie.

Dat neemt niet weg dat de redactie van artikel 2, 1°, d) ondanks de talrijke waarschuwingen bij de voorbereidende werkzaamheden van de wet en in de adviezen van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO bijzonder ongelukkig gebleven is.

⁸ A.H. nr. 19/2005, 26 januari 2005, Arr. A.H., B.S. 11 februari 2005

⁹ De Raad herinnert eraan dat in 1995, de geïntegreerde proef die leidde tot de titel van landmeter-expert vastgoed op grond van de stof vermeld in een van de twee koninklijke besluiten van 18 mei 1936 in beide gemeenschappen georganiseerd werd via de middenjury.

DE LANDMETERS AMBTENAREN

In het kader van de COPERNICUS-COPERFIN-hervorming, beoogt de FOD Financiën (ondermeer de Administratie van de Patrimoniumdocumentatie en het Kadaster) de invoering van een grotere rechtszekerheid met betrekking tot de identificatie van de onroerende patrimonía. Andere openbare diensten zijn eveneens betrokken. In die context wenst de administratie meer en meer beroep te doen op de tussenkomst van "beëdigde" landmeters aan wie volgens haar bij de vervulling van bepaalde opdrachten (identificatie van de grondeigendom), op dezelfde wijze als voor de notaris die in de hoedanigheid van openbaar ambtenaar optreedt bij het opstellen van een authentieke akte, de hoedanigheid van openbaar ambtenaar moet worden toegekend.

In dat opzicht zijn de administraties van mening dat de betrokken landmeters minstens over een Master-diploma moeten beschikken (zie ook voetnota 7, p. 7).

BESLUIT

1. In principe

De Hoge Raad meent dat de volledige bescherming van de beroepstitel en van de beroepsactiviteiten in dit geval moet voorbehouden worden aan diploma's van een hoog opleidingsniveau, met name het niveau van Master.

Dit laat toe het algemeen studieniveau in de andere Europese landen te benaderen.¹⁰, te beantwoorden aan de huidige Europese normen inzake onderwijs en het opleidingsniveau af te stemmen op het belang van de beroepshandelingen op wetenschappelijk, technisch, juridisch, economisch en milieuvlak, enz.

Die bescherming beperkt zich tot de activiteiten bepaald in artikel 3 van de wet van 11 mei 2003 (afpalen van terreinen en opmaken en ondertekenen van bepaalde plannen). Zij beoogt dus niet alle andere al dan niet bij de eerste bijkomende activiteiten.

Enkel de titularissen van die vorming en de overeenstemmende diploma's en de door aangepaste overgangsmaatregelen gelijkgestelde titularissen zullen de beschermde titel van "landmeter-expert" dragen ongeacht hun statuut : zelfstandige, loontrekkende of ambtenaar.

De Hoge Raad meent ook dat een vormingsniveau van Bachelor (graduaat) kan leiden tot tussenfuncties (assistent-landmeter, topograaf, ...) waar in de samenleving en de openbare diensten eveneens behoefte aan is en dat de mogelijkheid moet bestaan om over te gaan tot het niveau van Master, door middel van een bijkomende vorming.¹¹

2. In de praktijk

De Hoge Raad vraagt dat de lijst van de diploma's die in aanmerking worden genomen voor de bescherming van de titel van landmeter-expert dezelfde zou zijn als deze die voorzien werd in het koninklijk besluit van 18 januari 1995 tot bescherming van de beroepstitel en de uitoefening van het beroep van landmeter-expert en waarover geen betwisting bestond.

¹⁰ Het rapport "Enhancing Professional Competence of Surveyors in Europe" van 3 november 2000 van de Technische universiteit van Delft geeft een algemeen overzicht van de opleidingen die in 20 Europese landen voorgesteld worden. Gemiddeld omvat de vorming 4,2 jaar hoger onderwijs en 3,2 jaar stage.

¹¹ Vlaanderen heeft het profiel van landmeetkundig assistent op graduaatsniveau erkend (Vlaamse onderwijsraad (VLOR)- Profiel 1995). In Vlaanderen is een werkgroep op initiatief van de VLOR al jaren bezig met de onderlinge afstemming van de diploma's van landmeter en landmeetkundig assistent op de Europese context. Het einddoel is het concept van geodetic engineer / geodetic technician, licentiaat, ingenieur /gegradueerde of Master/Bachelor).

Bijgevolg vraagt de Raad dat artikel 2, 1°, d) van de wet van 11 mei 2003 tot bescherming van de titel en van het beroep van landmeter-expert zou opgeheven worden.

Dit impliceert dat de overgangsmaatregelen in de wet van 11 mei 2003 moeten aangevuld worden met een maatregel die toelaat de situatie van de gediplomeerden of van diegenen die momenteel de opleiding volgen die beoogd werden sinds de inwerkingtreding van artikel 2, 1°, d) te regulariseren.

Voor de houders van oudere diploma's of anderen regelt artikel 2, 1°, a) reeds uitgebreid de zaak van de verworven rechten zowel voor 1995 als voor 2003. Wat de gegradueerden landmeters-experten vastgoed die de geïntegreerde proef hebben afgelegd betreft; zij dragen de titel van "landmeter-expert vastgoed" hernomen in artikel 2, 1°, a) en ondervinden dus geen nadeel van de gewenste opheffing.

3. Op institutioneel vlak

De Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO wijst op de moeilijkheden bij het toepassen van de federale wetgeving inzake de bescherming van titels en/of beroepsactiviteiten op basis van diploma's uitgereikt door de onderwijsinstellingen van de gemeenschappen. Hij dringt er op aan dat er voorafgaand aan de uitwerking van de wetteksten daarover overleg zou gepleegd worden tussen de verschillende bevoegde overheden.

Bij dit overleg zouden de bestaande beroepsorganen of de representatieve federaties een adviserende rol moeten hebben.

Wat meer specifiek de landmeters-experten betreft, herhaalt de Hoge Raad dat het belangrijk is aan de federale raden voldoende appreciatiebevoegdheid te laten.
